

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ - ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΕΥΡΩΠΑΪΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ;

ΠΡΟΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Σχολιάζεται ειδύρυτα και έποικοδομητικῶς, ἡ πρότασις - ἔκπληξις τοῦ πρωθυπουργοῦ τοῦ Λουξεμβούργου καὶ προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Βέρνερ, περὶ δημιουργίας μιᾶς «Κοινότητος Σταθερότητος καὶ Ἀναπτύξεως», μὲ ἄμεσον στόχον τὴν καθιέρωσιν ἐνὸς κοινωνικῶν νομίσματος. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὅμως τοῦ σκοποῦ τούτου, προαπαιτεῖται ἡ πλήρης μετατρεψιμότης τῶν εὐρωπαϊκῶν νομίσματων. Καὶ ἡ δριστικὴ τακτοποίησις τοῦ Ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν τῆς Κοινότητος, ἀπέναντι τοῦ ἔξω κόσμου. Είναι γεγονός, ἔτοντος ὁ κ. Βέρνερ εἰς τὸ 30σελίδον διασταφτικῶν ὑπόμνημά του, ὅτι τὸ σημερινὸν κλῆμα τῆς νομισματικῆς ἀσταθείας ἐν Εὐρώπῃ, δημιουργεῖ πολλοὺς κινδύνους, διὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν. «Σκοπός μας, λοιπόν, είναι νὰ μετατοπισθεῖ τὰ ἔθνικον χαρακτῆρος δικαιώματα ἐκάστου κράτους - μέλους εἰς τὸ κοινοτικὸν ἐπίπεδον καὶ νὰ διαστεδάσθωμεν τὸ ἐνστικτώδη φόβον ἐκάστης χώρας προκειμένου περὶ τῆς καταβολῆς ὑπὸ αὐτῆς, τῶν διαφόρων τιμημάτων, διὰ λογαριασμῶν τῶν ἄλλων». Ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ, δπως λέγεται, θέλησις πολιτική, διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Ἡνωμένης Εὐρώπης, είναι ἀναπότρεπτος καὶ ἡ ἀποδοχὴ ὧρισμένων θυσιῶν, κατὰ τὰς σημερινὰς ὥρας τῆς οἰκονομικῆς θυέλλης, χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. Δέν είναι ἡ πρώτη φορά ὅπου ἀνακινεῖται τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποίησεως τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος. Βασικαι ὑποδείξεις, διὰ τὰς ἐφαρμοστέας μεθόδους προεβλήθησαν. Πρώτη, μεταξὺ αὐτῶν, είναι καὶ μία στενωτέρα συνεργασία τῶν ἐκδότικων Τραπέζων, ἀποσκοποῦσα τὴν πλέον εὔστοχον χρῆσιν τῶν χρυσῶν ἀποθεμάτων, καθὼς καὶ τὴν προσφορωτέραν ρύθμισιν τῶν προεξοφλήσεων.

ΑΙ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

Ἡ γενομένη, κατὰ τὸ 1922, μεγάλη οἰκονομικὴ συνδιάσκεψις τῆς Γενούνης, κατέληξεν εἰς τὸ θεμελιώδες συμπέρασμα, διὰ τῆς Κυριωτέρα προϋπόθεσις τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς Εὐρώπης ἡτο ἡ πραγματοποίησις τῆς σταθερότητος τῆς νομισματικῆς ἀξίας, μιᾶς ἐκάστης χώρας. Ἐκτοτε ἐπεσημάνθη ἡ ἀνάγκη συμφωνίας, μεταξὺ τῶν ἐκδότικων Τραπέζων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συγκεντρώσεως καὶ ρυθμίσεως τῶν αἵτισεων τοῦ χρυσοῦ. Δι' ἀυτοῦ τοῦ τρόπου ωρίσμενοι Εὐρωπαῖοι οἰκονομικοῦ πιστεύοντες, διὰ θέλουν ἀποτραπῆ ἀλλαγῆς διακυμάνσεις τοῦ χρυσοῦ εἰς τὴν ἀγοραστικὴν ἀξίαν του. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει αἱ διακυμάνσεις δπως σήμερα ἐντείνονται προκύπτουσαι ἐκ τοῦ ταυτοχρόνου συναγωνισμοῦ πολλῶν χωρῶν, αἱ ὅποιαι ζητοῦν νὰ προμηθευθοῦν τὸ μεταλλικὸν ἀπόθεμα.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ἄλλ' ὁ κ. Βέρνερ ἀποβλέπει, μὲ τὸ μακροσκελές ὑπόμνημά του καὶ εἰς τὴν ἰδρυσιν ἐνὸς οἰκονομικοῦ εὐρωπαϊκοῦ κοινοβουλίου. Τὰ μέλη του — ὑπογραμμίζει — θὰ λαμβάνουν ἀπὸ κοινοῦ, ἀποφάσεις, ἐπὶ τῶν ἀνακυπτόντων θεμελιωδῶν προβλημάτων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Καὶ αἱ ἐν λόγῳ ἀποφάσεις θὰ διαδραματίζουν ἔνα προληπτικὸν ἡ καὶ κατασταλτι-

κὸν ρόλον, ἀναφορικῶς πρὸς τὰ ἐπίμαχα οἰκονομικὰ θέματα. Ιδιαιτέραν ἐν τούτοις, σημασίαν, φαίνεται, διὰ ἀποδίδει ὁ κ. Βέρνερ εἰς τὸ προτεινόμενον Κοινοτικὸν σύστημα τῶν Κεντρικῶν Πιστωτικῶν Ἰδρυμάτων, ὡς πρότυπον τοῦ ὅποιον θέλει χρησιμεύσην τὸ «federal reserve system», ἀρμόδιον διὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐσωτερικῆς νομισματικῆς πολιτικῆς: ρευστότης, τόκοι, δάνεια πρὸς δημοσίαν καὶ ίδιωτικὴν χρῆσιν. Ἐπίστος — τονίζεται — διὰ τὴν κατάρτισις καὶ αἱ προετοιμασίαι τῶν κρατικῶν προϋπολογισμῶν δέον ἀπαραιτήτως νὰ είναι ἀπηλλαγμένα τῶν γνωρίμων λαθροχειρικῶν μεθόδων τῆς πολιτικῆς καταδημαγοήσεως. Θ' ἀπορευχθοῦν οὕτω, τὰ περιθώρια τῶν νομισματικῶν διακυμάνσεων, τῶν τόσον ἐπικινδύνων, ἄλλωστε, διὰ τὴν ἔθνικήν οἰκονομίαν μιᾶς χώρας.

ΤΟ ΑΥΤΟΜΑΤΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΡΥΣΟΥ

Ἡ γνάμη, ἡ ἐπικρατοῦσα, σήμερον, εἰς τοὺς κύκλους τῶν οἰκονομολόγων τῆς Εὐρώπης, καθ' ἓν τὸ σύστημα τοῦ χρυσοῦ πρέπει νὰ είναι ἀτόματον, θεωρεῖται, κατὰ τὸν κ. Βέρνερ, ὡς ἐσφαλμένη. Τονίζεται, σχετικῶς, διὰ τὴν ἀγορά τοῦ χρυσοῦ ἐπηρεάζεται περισσότερον ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ διλιγότερον ἀπὸ τὴν κερδοσκοπίαν ἡ γενικῶς ἀπὸ τὴν ζήτησιν, δπως ἐπὶ παραδείγματι, ἐν μέρους τῶν κοσμηματοπολῶν, τῶν ὠρολογοποιῶν, τῶν ὀδοντιάτρων, τῶν χρυσοχόων. Ἡ βιομηχανικὴ χρησιμοποίησις τοῦ χρυσοῦ, κατὰ συνέπειαν, είναι ἀσήμαντος, ἀπέναντι τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ γενικῶς τοῦ χρηματιστηριακοῦ ρόλου, τὸν ὅποιον διαδραματίζει τὸ πολύτιμον μέταλλον. Πιστεύει, δηλαδή, ὁ κ. Βέρνερ, διὰ τὴν ἀγοράριαν ἀκολουθεῖ ἔνα σύστημα, ρυθμίζομενον ὑπὸ τοῦ ἔλεγχου τῆς πίστεως, ἢ ὑπὸ τῆς ἀξίας τοῦ κιτρίνου μετάλλου. Τονίζεται δμως ἐκ παραλλήλου, διὰ τὸ χειρισμὸς τῆς πίστεως, δπως γίνεται είναι ἐπίμεμπτος καὶ ἐπιφυλάσσει συχνότατα, πολλάς δυσαρέστους ἔκπληξεις, διὰ τὴν οἰκονομίαν μιᾶς χώρας.

«Λείπουν ἀτυχῶς, κατὰ μίαν γενικὴν ἀναλογίαν, αἱ συντονισμέναι προστάθειαι — προστίθεται — διὰ μίαν διορατικὴν οἰκονομικὴν ἀνάλυσιν τῶν μεταβολῶν τῶν τιμῶν καὶ τὴν συναλλαγματικὴν (ἐν σχέσει πρὸς τὸ νόμισμα) καὶ τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν». Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Βέρνερ πιστεύει, διὰ τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ δυτικὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ζοῦν ὑπὸ καθεστώς νομισματικῆς ἀνταπάτης! Ἡ δημιουργούμενή ἐκάστοτε — ἔπιλεγει — δυστιστία τῆς ἀγορᾶς μιᾶς χώρας, πρὸς τὸ ἐγχώριον νόμισμα, ὡθεῖ πολλοὺς πρὸς τὸν θησαυρισμόν. Καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐπερχομένη νιμισματικὴ ἀναταραχὴ.

Η ΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Είναι γνωστόν, διὰ τὴν σημερινὴ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ, ἐκφραζόμενη εἰς χαρτονόμισμα, δὲν ὄφειλεται, δπως ὑποστηρίζεται παρὰ πολλῶν ἀδιῶν, εἰς τὴν σπάνιν τοῦ κιτρίνου μετάλλου. Ἄλλ' οὕτε πρέπει ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ, ἢ τοῦ συναλλαγματικοῦ οἰκονομικοῦ πιστεύοντος πολλοὺς πολλοί οἰκονομικοί

παράγοντες, ώς λόγος μεταβολῆς τῆς κυκλοφορίας. Σχετικῶς ἄλλωστε, ό. κ. Βέρνερ ἀπήντησεν εἰς τεθὲν ἐρώτημα:

— Δὲν θὰ ἔχρειάζετο, τὴν ἡμέραν, καθ' ἥν χορηγοῦμεν πιστώσεις, νὰ συμβουλευθῶμεν τὴν τιμὴν τοῦ χρυσοῦ ἢ τοῦ συναλλάγματος.

Διαστέλλει, μὲ ἄλλους λόγους, ό. κ. Βέρνερ τὰ ἀπόψεις τῶν ὁπαδῶν τοῦ λεγομένου χρυσοῦ συστήματος, ἀπὸ τὰς ἀπόψεις τῶν πιστῶν τοῦ χαρτονομίσματος. Τίθεται ἐπὶ τάπητος, δῆθεν ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως καὶ ἐλέγχεται κατὰ βάσιν, ἢ οἰκονομικὴ πλευρὰ τῆς ἀπεριορίστου ἐκδόσεως τοῦ χαρτονομίσματος, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀποφιν, δῖτι ἡ ὑψηλὴ τιμὴ τοῦ πολυτίμου μετάλλου, ὁφείλεται εἰς τὴν χαμηλὴν τιμὴν τοῦ χαρτονομίσματος.

ΟΙ ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ

Ἡ σταθερότης τοῦ νομίσματος, κατὰ τὸν κ. Βέρνερ, διακρι-
βώνεται μὲ τοὺς τιμαρίθμους, οἱ δοῦλοι ηρχισαν συντασσόμε-
νοι μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον. Οἱ τιμάριθμοι ἀπο-
τελοῦν, ώς ὑπογραμμίζεται, μίαν σαφεστάτην νομισματικὴν
βάσιν, ἐλέγχουσαν κατὰ τρόπον λίαν εὐκρινῆ, τὰς διακυμάν-
σεις τοῦ χρυσοῦ. Καὶ προλαμβάνουσαν «κραιπάλην» τοῦ χαρ-
τονομίσματος. Καὶ συντελοῦν ἀποδοτικῶς εἰς τὸν λεπτολόγον
ἐλεγχον μιᾶς ἐπερχομένης πληθωρικῆς καταστάσεως. Εὔκολον
εἶναι, ὑπογραμμίζει ό. κ. Βέρνερ, νὰ λέγεται δῖτι ἐπιτυγχάνεται
ἡ ἔξοικονόμησις τοῦ χρυσοῦ, διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ζητή-
σεώς του. Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅμως αὐτὸν θὰ χρειασθῇ, ἡ διὰ
ἀστυνομεύσεως ἄρσις τοῦ χρυσοῦ ἐκ τῆς κυκλοφορίας καὶ ἡ
συγκέντρωσίς του εἰς τὰς ἐκδοτικὰς Τραπέζας, ἡ καὶ εἰς τὰς
κεντρικάς. Διὰ τοῦ γνωστοῦ, ἐξ ἄλλου, συστήματος τοῦ «συν-
αλλάγματος τοῦ χρυσοῦ», δὲ ἀπαιτούμενος χρυσός, διὰ κατά-
θεσιν εἰς τὸ ἔξωτερικόν, πρὸς διατήρησιν τῆς ἐν κυκλοφορίᾳ
ἀξίας τοῦ νομίσματος εἰς τὸ ἄρτιον, δύναται νὰ εἶναι πολὺ διλ-
γότερος παρ' ὅσον θὰ ἀπητεῖτο διὰ τοῦ συστήματος αὐτούσιου
χρυσοῦ.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ό. κ. Βέρνερ προοιωνίζεται, μὲ τὴν
ἰδρυσιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Οἰκονομικοῦ Κοινοβουλίου, μίαν
σταθερὰν καὶ πραγματικὴν καθιέρωσιν «ἐλέγχου χρυσοῦ»,
παραλλήλως πρὸς τὸν διακριβωμένον ἐλεγχον τῆς πίστεως.

ΑΔ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

REPCON ο/ε

Ν. ΤΑΜΠΑΚΗΣ — Φ. ΡΩΜΕΣΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

- **ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΧΩΡΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**
- **ΥΠΕΡΥΨΩΜΕΝΑ
ΧΑΛΥΒΔΙΝΑ ΔΑΠΕΔΑ**

Τ Α Τ Ε

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ

**ΟΔΟΣ ΖΑΪΜΗ 10 - ΑΘΗΝΑΙ 148
623.226 ΤΗΛΕΦΩΝΑ 635-784**